

Kartotéky Augusta Sedláčka

Průvodce uživatele

Na počátku celého projektu byl prostý zájem o záchranu unikátní kartotéky českého historika Augusta Sedláčka (1843-1926), uložené v depozitáři Historického ústavu AV ČR, a o jeho zpřístupnění širší badatelské veřejnosti. Fond patří k nejvyhledávanějším a nejnavštěvovanějším svého typu, existuje jen v originále a neexistují analogové ani digitální záložní kopie. Kartotéka je však pro většinu zájemců nevyužitelná bez odborné asistence, vyhledávání je pomalé a nespolehlivé a fond častým používáním velmi trpí. Časem se ukázala nutnost řešit záchranu a zpracování těchto pramenů v širších souvislostech. Proto se hlavním cílem projektu stal vývoj obecné metodiky digitalizace kartoték historiků, včetně tvorby nástrojů pro agregaci, kontrolu a opravy digitálních dokumentů i pro efektivní zpřístupnění těchto dat na internetu. Sedláčkova kartotéka je pro tento projekt pokusným polem a prubířským kamenem.

Zahájení práce v systému

Zadejte do adresního řádku vašeho prohlížeče adresu <http://www.augustsedlacek.cz> a v horním menu klikněte na odkaz Digitální kartotéka.

Uživatelské účty

Vyhledávat a prohlížet kartičky může i nepřihlášený uživatel.

Uživatelský účet budete potřebovat, abyste mohli využívat pokročilé funkce systému (např. vytváření poznámek či ukládání oblíbených dotazů).

Založení uživatelského účtu, přihlášení, zapomenutá hesla k existujícím účtům

- Klikněte na odkaz Vytvořit nový účet v sekci Přihlášení na úvodní stránce projektu (v pravém sloupci), vyplňte formulář.
- Přihlášení k účtu je možné opět v sekci Přihlášení nebo alternativně přímo z prostředí Digitální kartotéky.
- Pokud zapomenete heslo, požádejte o nové kliknutím na odkaz Zaslát nové heslo.

Vyhledávání

Po vstupu do Digitální kartotéky můžete hledat pomocí formuláře v horní části pracovního prostředí.

- Zadejte text dotazu a odešlete dotaz kliknutím na tlačítko Hledat.
- Při zadávání dotazu můžete použít zástupné symboly * a ?.
- Pokud chcete položit přesnější dotaz, vyberte před odesláním dotazu některou z položek nabízených v roletce.
- Pod tlačítkem Hledat jinak se skrývají možnosti pokládat dotazy nad aktuálním seznamem vyhledaných záznamů.

Využití zástupných symbolů při formulaci dotazu

- Použijte znak * na konci, uprostřed nebo na začátku slov pro hledání variant slov.
- Použijte znak ? uvnitř nebo na konci slova, abyste nahradili jeden nebo žádný znak, například Micha?l pro Michal i Michael.

Poznámka: Při rychlém hledání jsou slova automaticky doplňována hvězdičkou na konci. Pokud však uživatel sám použije libovolný zástupný symbol, systém již hvězdičku na konec nepřidává.

Zpřesnění výsledků hledání pomocí slovního dotazu

Pokud chcete prohledat aktuální výsledky hledání, můžete zadat zpřesňující slovní dotaz.

Příklad: Zpřesnění vyhledaných výsledků

- Zadejte Rožmberk do řádku dotazu a klikněte na Hledat. Výsledkem hledání jsou všechny záznamy, kde je uvedeno slovo Rožmberk.
- Zajímá-li vás pouze Vilém Rožmberk, zadejte do řádku dotazu Vilém, klikněte na Hledat jinak a vyberte Hledat v aktuálně vyhledaném. Výsledkem hledání jsou záznamy, kde je slovo Vilém a zároveň slovo Rožmberk.

Uložení oblíbeného dotazu k pozdějšímu použití

Tato funkcionality umožní uložení jednoduchých i složitějších dotazů, které můžete později zopakovat jediným kliknutím.

- V panelu s výsledky vyhledávání klikněte na tlačítko Přidat k oblíbeným dotazům.
- V dialogovém okně, které se otevře, uveďte název vašeho nového dotazu a klikněte na Vytvořit.
- Vyčkejte na potvrzení úspěšného uložení dotazu a klikněte na OK nebo na odkaz Zobrazit uložený dotaz.
- Dotaz můžete později vyvolat z vlastního seznamu uložených dotazů v panelu s vaším uživatelským obsahem.

Poznámka: Pro použití této funkce je nutné být přihlášen.

Návrat k předchozím výsledkům hledání

V horní části panelu s vyhledanými výsledky je uvedena struktura dotazu. Nejste-li spokojeni s výsledky vyhledání, kliknutím na kteroukoliv položku můžete danou část dotazu zrušit. Tak se můžete například vrátit v hledání o krok zpět.

Práce s vyhledanými výsledky

Listování seznamem vyhledaných záznamů

- Výsledky vyhledávání lze prolistovat pomocí šipek zobrazených nad seznamem vyhledaných záznamů.
- Rychlejší listování výsledky lze provést pomocí lišty pod šipkami: tažením jezdce nebo kliknutím přímo do vybraného místa v liště.
- Při listování seznamem systém barevně odlišuje záznamy, které již byly prohlédnuty.

Filtrování vyhledaných záznamů

- Proveďte alespoň jednoduchý dotaz (například kliknutí na tlačítko Hledat při prázdném řádku dotazu vyhledá všechny záznamy).
- Nad seznamem vyhledaných lístků vyberte záložku s trychtýřem.
- Vyberte si kritérium pro filtrování, rozbalte příslušnou sekci a kliknutím na položku proveďte zpřesňující vyhledání (vyhledá se v aktuálním seznamu vyhledaných lístků).

- Filtrování lze opakovat přidáváním dalších zpřesňujících kritérií.

Práce s uživatelským obsahem

V kartotéce je možno

- označovat „oblíbené“ kartotéční lístky (záznamy),
- tvořit virtuální zásuvky (z označených oblíbených lístků).

Veškerý uživatelský obsah je dostupný z panelu v pravé části pracovní plochy.

Oblíbené lístky

Oblíbené lístky jsou dostupné pod záložkou se symbolem hvězdičky.

- Kliknutím levým tlačítkem myši na hvězdičku v seznamu vyhledaných lístků nebo v záhlaví detailu záznamu přidáte lístek mezi oblíbené.
- Opakovaným kliknutím levým tlačítkem myši na hvězdičku změníte barevnou kategorii.
- Kliknutím pravým tlačítkem myši na již obarvenou hvězdičku odstraníte lístek z oblíbených.
- Přetažením oblíbených lístků je možno změnit jejich pořadí.
- Kliknutím na záhlaví lístku bude zobrazen detail příslušného lístku.

K dispozici je pět barevných kategorií (hvězdiček). Pokud si přejete pracovat jen s oblíbenými položkami z jedné nebo více barevných kategorií, můžete přepínat zobrazení kliknutím na příslušnou barevnou hvězdičku v přepínací liště – systém zapíná/vypíná zobrazení podle toho, které barvy zakliknete.

Virtuální zásuvky

Vybrané oblíbené lístky si můžete uložit do pojmenované virtuální zásuvky. Svou virtuální zásuvku můžete opatřit anotací a můžete ji sdílet s ostatními uživateli.

- V panelu s oblíbenými položkami klikněte na tlačítko Další a vyberte Vytvořit virtuální zásuvku.
- V dialogovém okně, které se otevře, zadejte název vaší nové zásuvky a klikněte na Vytvořit.
- Zásuvku můžete později otevřít ze svého seznamu virtuálních zásuvek v panelu s uživatelským obsahem.
- Do otevřené virtuální zásuvky lze přidat nové záznamy přetažením myší z Oblíbených lístků (přetáhnete je do seznamu v záložce Obsah virtuální zásuvky).
- Na záložce Obsah virtuální zásuvky lze měnit pořadí položek nebo položky odebírat kliknutím na ikonu X.

Práce s anotačním modulem

Virtuální zásuvky a uložené dotazy lze opatřit vlastní anotací. Může jít o krátkou poznámku nebo o souvislý strukturovaný text.

- Pro anotaci slouží editor, který se zobrazí, jakmile kliknete do vašeho textu v panelu Anotace virtuální zásuvky (dotazu).
- Provedení změn v anotaci je třeba potvrdit kliknutím na tlačítko Uložit.
- U virtuálních zásuvek můžete připsat anotace k jednotlivým lístkům.

Pro pohodlnější práci při psaní textů se můžete přepnout do režimu psaní anotace kliknutím na příslušné tlačítko (v pravé horní části).

Export do PDF

V záhlaví virtuální zásuvky i uloženého dotazu se nachází tlačítko PDF. Kliknutím na něj systém exportuje kompletní obsah vaší virtuální zásuvky do PDF, a to včetně anotace zásuvky, anotace lístků a příslušných odkazů na on-line verzi.

PDF se otevře přímo v okně prohlížeče (odkud jej můžete uložit do svého počítače).

Sdílení vlastního obsahu

Váš vlastní obsah můžete sdílet s ostatními uživateli. V aktuální verzi Digitální kartotéky lze sdílení provést pomocí přímého odkazu.

- Nastavení sdílení provedete na panelu Sdílení volbou Soukromé (implicitní nastavení) nebo Veřejně dostupné.

Vývoj digitálních technologií ke zpřístupnění prosopografických a topografických kartoték badatelů minulosti se zvláštním zřetelem k fondu Augusta Sedláčka

Projekt (DF 12 P010VV019) je podpořen programem aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity (NAKI) Ministerstva kultury České republiky.